

A decorative frame with a skull at the top center and a skull and crossed bones at the bottom center. Two skeletons wearing crowns and holding spears stand on either side of the text.

Šeridan Le Fanu

KARMILA

Preveo sa engleskog
Mirko Bižić

A decorative banner with a textured background and curled ends.

OTVORENA KNJIGA
BEOGRAD 2020.

A decorative border surrounds the page, featuring black silhouettes of roses and skulls on a white background. The roses are scattered throughout the border, while skulls are positioned at the top-left and top-right corners.

Naslov originala:
Joseph Thomas Sheridan Le Fanu
CARMILLA

Prevod:
Mirko Bižić

Translation Copyright © za ovo izdanje Otvorena knjiga

SERIDAN LE FANU

A decorative border surrounds the page, featuring a black silhouette of a thorny branch with several roses. In the upper right corner, a skull is integrated into the branch's design.

Prolog

Na papiru prikačenom uz priču koja sledi, doktor Heselijus je napisao prilično detaljnu belešku, praćenu napomenom o njegovom eseju o čudnoj temi koju gospođa razjašnjava.

Tu misterioznu temu on obrađuje u pomenu- tom eseju sa svojom uobičajenom učenošću i pro- nicljivošću, a pri tome izvanredno neposredno i sažeto. To će činiti samo jedan tom u kompletu sa- branih dela ovog izuzetnog čoveka.

Pošto objavljujem slučaj u ovoj knjizi samo za zainteresovane „laike”, ni u čemu neću osporavati inteligentnu damu koja ga iznosi, i stoga sam posle odgovarajućeg razmatranja odlučio da se uzdržim od izlaganja bilo kakvog rezimea razmišljanja uče- nog doktora, ili izvoda iz njegove izjave o temi, za koju on obrazlaže da „nije nemoguće da uključuje neke od najdubljih tajni našeg dvojnog postojanja i njegovih prelaznih faza”.

Po pronalaženju ovog dokumenta jedva sam čekao da ponovo pokrenem prepisku koju je zapo- čeo doktor Heselijus, pre toliko mnogo godina, sa osobom isto toliko mudrom i pažljivom koliko je, izgleda, bio i njen dopisni sagovornik. Međutim, na moje veliko žaljenje, saznao sam da je ona u među- vremenu umrla.

A decorative border in black ink frames the page. It features a skull in the top-left corner, several roses of various sizes, and thorny branches with leaves. The border is most prominent on the left and top edges, with some elements extending to the bottom.

Ona verovatno nije imala da doda još mnogo toga na priču koju iznosi na stranicama koje slede, uz, koliko ja mogu da zaključim, vrlo savesnu temeljnost.

A decorative border surrounds the page, featuring black silhouettes of rose branches with leaves and flowers. In the top right corner, a skull is visible among the branches.

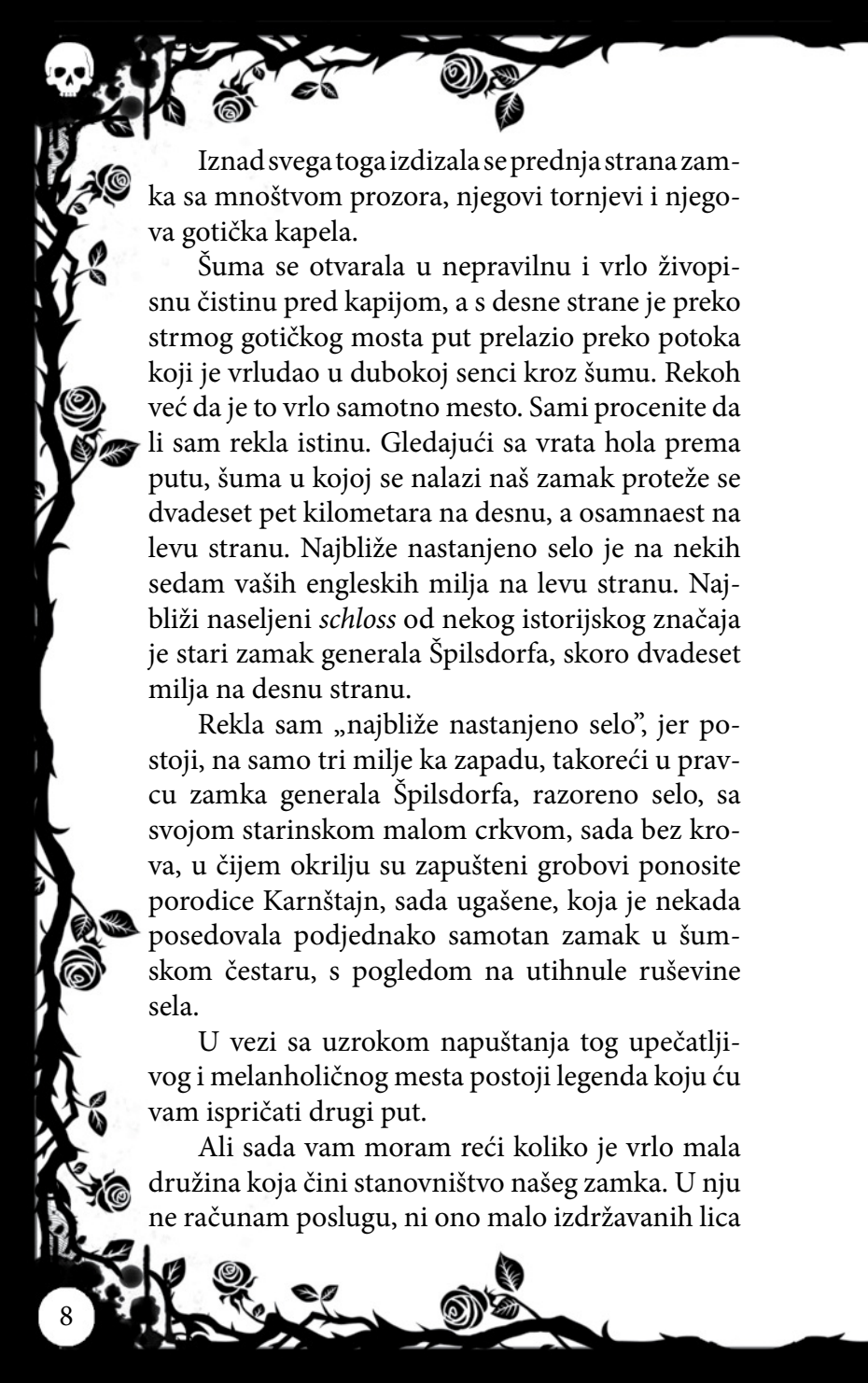
I

Rani strah

U Štajerskoj smo, iako ni u kom smislu nismo veliki ni važni ljudi, nasledili zamak, ili *schloss*. Mali prihod, u tom delu sveta, ima izuzetno veliki značaj. Naš prihod bi delovao vrlo oskudno među bogatim ljudima u domovini. Moj otac je Englez i ja nosim englesko ime, mada nikada nisam videla Englesku. Ali ovde, na ovom samotnom i jednostavnom mestu, gde je sve tako neverovatno jeftino, stvarno ne vidim kako bi toliko mnogo novca uopšte moglo da poveća naš komfor, ili čak luksuz.

Moj otac je službovao Austrije i povukao se uz penziju i svoje nasledstvo, pa jeftino kupio ovo feudalno prebivalište i malo imanje na kome se ono nalazi.

Ništa ne bi moglo da bude živopisnije ni samotnije od tog mesta. Nalazilo se na maloj uzvisini u šumi. Put, veoma star i uzak, prolazio je ispred pokretnog mosta, koji nikada nije podignut u moje vreme, a odbrambeni šanac je bio prepun grgeča i po njemu je plivalo mnoštvo labudova, dok su na površini vode plutale bele flote vodenih ljljana.

A decorative border runs along the top and left sides of the page. It features a black silhouette of a thorny branch with several roses and leaves. In the upper left corner, a small skull is integrated into the design.

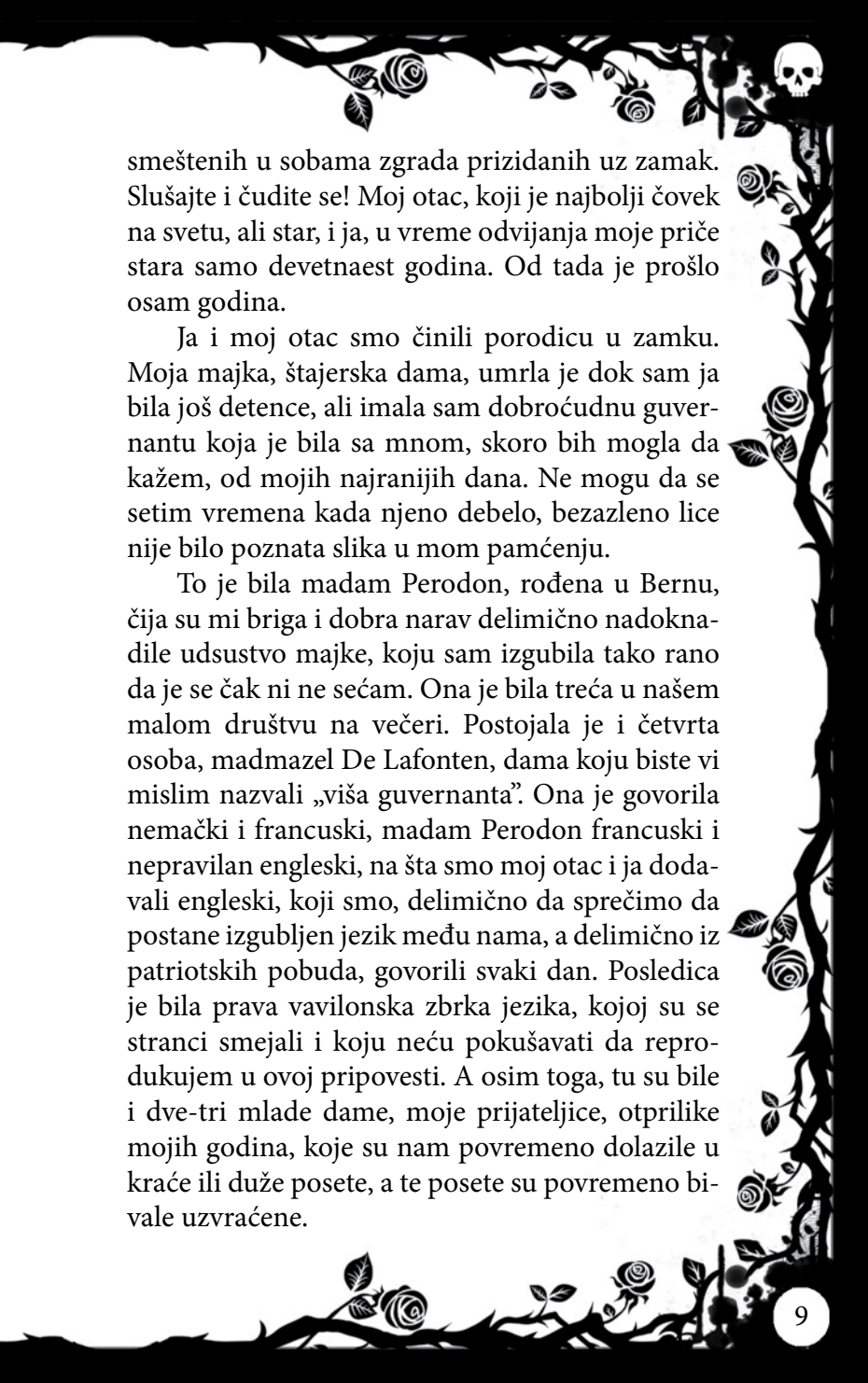
Iznad svega toga izdizala se prednja strana zamka sa mnoštvom prozora, njegovi tornjevi i njegova gotička kapela.

Šuma se otvarala u nepravilnu i vrlo živopisnu čistinu pred kapijom, a s desne strane je preko strmog gotičkog mosta put prelazio preko potoka koji je vrludao u dubokoj senci kroz šumu. Rekoh već da je to vrlo samotno mesto. Sami procenite da li sam rekla istinu. Gledajući sa vrata hola prema putu, šuma u kojoj se nalazi naš zamak proteže se dvadeset pet kilometara na desnu, a osamnaest na levu stranu. Najbliže nastanjeno selo je na nekih sedam vaših engleskih milja na levu stranu. Najbliži naseljeni *schloss* od nekog istorijskog značaja je stari zamak generala Špilsdorfa, skoro dvadeset milja na desnu stranu.

Rekla sam „najbliže nastanjeno selo”, jer postoji, na samo tri milje ka zapadu, takoreći u pravcu zamka generala Špilsdorfa, razoreno selo, sa svojom starinskom malom crkvom, sada bez krova, u čijem okrilju su zapušteni grobovi ponosite porodice Karnštajn, sada ugašene, koja je nekada posedovala podjednako samotan zamak u šumskom čestaru, s pogledom na utihnule ruševine sela.

U vezi sa uzrokom napuštanja tog upečatljivog i melanholičnog mesta postoji legenda koju ću vam ispričati drugi put.

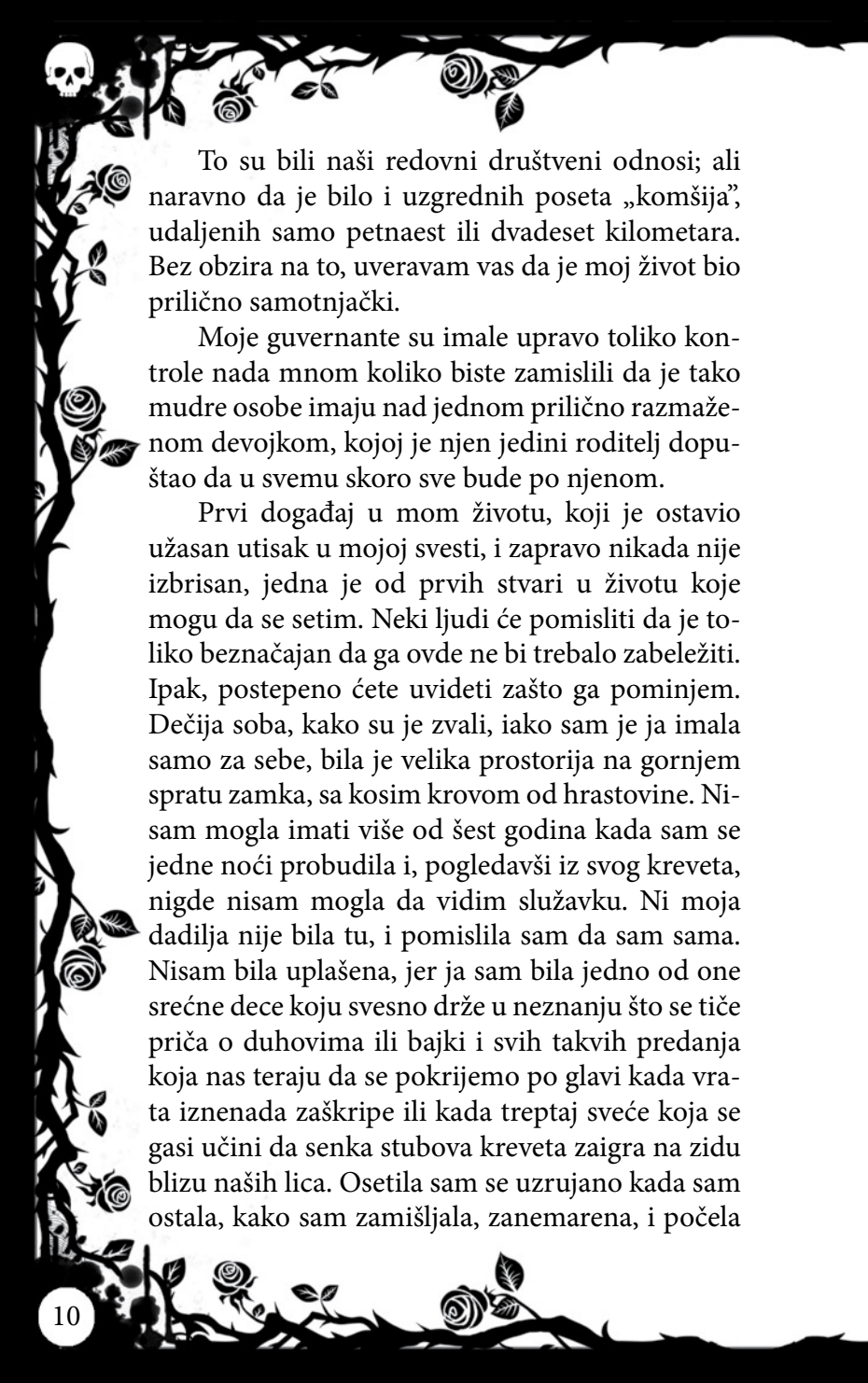
Ali sada vam moram reći koliko je vrlo mala družina koja čini stanovništvo našeg zamka. U nju ne računam poslugu, ni ono malo izdržavanih lica

A decorative border runs along the top and right sides of the page. It features a dark, gnarled branch with several roses in various stages of bloom. In the upper right corner, a small, white skull is visible, partially obscured by the branch and leaves.

smeštenih u sobama zgrada prizidanih uz zamak. Slušajte i čudite se! Moj otac, koji je najbolji čovek na svetu, ali star, i ja, u vreme odvijanja moje priče stara samo devetnaest godina. Od tada je prošlo osam godina.

Ja i moj otac smo činili porodicu u zamku. Moja majka, štajerska dama, umrla je dok sam ja bila još detence, ali imala sam dobroćudnu guvernantu koja je bila sa mnom, skoro bih mogla da kažem, od mojih najranijih dana. Ne mogu da se setim vremena kada njeno debelo, bezazleno lice nije bilo poznata slika u mom pamćenju.

To je bila madam Perodon, rođena u Bernu, čija su mi briga i dobra narav delimično nadoknatile udsustvo majke, koju sam izgubila tako rano da je se čak ni ne sećam. Ona je bila treća u našem malom društvu na večeri. Postojala je i četvrta osoba, madmazel De Lafonten, dama koju biste vi mislim nazvali „viša guvernanta”. Ona je govorila nemački i francuski, madam Perodon francuski i nepravilan engleski, na šta smo moj otac i ja dodavali engleski, koji smo, delimično da sprečimo da postane izgubljen jezik među nama, a delimično iz patriotskih pobuda, govorili svaki dan. Posledica je bila prava vavilonska zbrka jezika, kojoj su se stranci smejali i koju neću pokušavati da reprodukujem u ovoj pripovesti. A osim toga, tu su bile i dve-tri mlade dame, moje prijateljice, otprilike mojih godina, koje su nam povremeno dolazile u kraće ili duže posete, a te posete su povremeno bivale uzvraćene.

A decorative border runs along the top and left sides of the page. It features a black silhouette of a thorny branch with several roses and leaves. In the top-left corner, a small skull is integrated into the design.

To su bili naši redovni društveni odnosi; ali naravno da je bilo i uzgrednih poseta „komšija”, udaljenih samo petnaest ili dvadeset kilometara. Bez obzira na to, uveravam vas da je moj život bio prilično samotnjački.

Moje guvernante su imale upravo toliko kontrole nada mnom koliko biste zamislili da je tako mudre osobe imaju nad jednom prilično razmaženom devojkom, kojoj je njen jedini roditelj dopuštao da u svemu skoro sve bude po njenom.

Prvi događaj u mom životu, koji je ostavio užasan utisak u mojoj svesti, i zapravo nikada nije izbrisan, jedna je od prvih stvari u životu koje mogu da se setim. Neki ljudi će pomisliti da je toliko beznačajan da ga ovde ne bi trebalo zabeležiti. Ipak, postepeno ćete uvideti zašto ga pominjem. Dečija soba, kako su je zvali, iako sam je ja imala samo za sebe, bila je velika prostorija na gornjem spratu zamka, sa kosim krovom od hrastovine. Nisam mogla imati više od šest godina kada sam se jedne noći probudila i, pogledavši iz svog kreveta, nigde nisam mogla da vidim služavku. Ni moja dadilja nije bila tu, i pomislila sam da sam sama. Nisam bila uplašena, jer ja sam bila jedno od one srećne dece koju svesno drže u neznanju što se tiče priča o duhovima ili bajki i svih takvih predanja koja nas teraju da se pokrijemo po glavi kada vrata iznenada zaškripe ili kada treptaj sveće koja se gasi učini da senka stubova kreveta zaigra na zidu blizu naših lica. Osetila sam se uzrujano kada sam ostala, kako sam zamišljala, zanemarena, i počela